

רשות ההגבלים העסקיים

החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988

בדבר מתן פטור מאישור הסדר כובל

הסכם בין רדט ציוד ומערכות (1993) בע"מ לבין בינת אלקטרוניקה בע"מ

1. פתח דבר

ביום 6 במרץ 2001 הוגשה בפניי בקשה למתן פטור מאישור הסדר כובל לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן: "**חוק ההגבלים העסקיים**"), להסכם בין רדט ציוד ומערכות (1993) בע"מ (להלן: "**רדט**") לבין בינת אלקטרוניקה בע"מ (להלן: "**בינת**") שעניינו הפצה בלעדית משותפת של מוצרי Spirent Communications (להלן: "**ספירנט**") בישראל (להלן: "**ההסכם**").

לאחר שבחנתי את ההסדר ואת הכבילות המצויות בו, כמו גם את השפעתם האפשרית על התחרות בשוק הרלוונטי, ולאחר שנועצתי בועדה לפטורים ולמיזוגים, שוכנעתי כי הכבילות אינן מגבילות את התחרות בחלק ניכר של השוק המושפע מן ההסדר וכי הן אינן פוגעות פגיעה של ממש בתחרות בשוק כאמור, כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה וכי אין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו. מטעמים אלו ראוי ההסדר לפטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים בהתאם לנימוקים שיפורטו להלן.

2. הצדדים

ספירנט, קבוצת חברות המוחזקת בבעלות מלאה בידי Spirent PLC¹, עוסקת בייצור ובהפצת מערכות בדיקה אלקטרוניות. החברה מיזגה בתוכה מספר חברות אמריקאיות המייצרות מערכות בדיקה אלקטרוניות כדלקמן²: Telecom Analysis Systems (להלן: "**TAS**")³; Adetch (להלן: "**ADT**")⁴; Netcom Systems (להלן: "**NTS**")⁵; ו-DLS Test Works (להלן: "**DLS**")⁶.

¹ חברת אחזקות בריטית הנסחרת בבורסת לונדון.

² החברות אשר מוזגו בספירנט מייצרות מוצרי בדיקה עבור שוק התקשורת, כאשר כל חברה עוסקת בייצור מוצר בדיקה שונה.

³ TAS – סימולציות לצורך בדיקת ציוד סלולרי.

⁴ ADT – סימולציות לבדיקת ציוד בטכנולוגיית ATM (Asynchronous Transfer Mode), טכנולוגיה להעברת נתונים בקצב מהיר.

⁵ NTS – בדיקת ביצועי ציוד תקשורת IP (Internet Protocols), היינו בחינת פעילותן של רשתות אינטרנט ואינטראנט. שמה של NTS שונה ל-Smart Bits לאחר שהחברה נרכשה בידי ספירנט.

⁶ DLS – סימולציות לבדיקת ציוד DLS (Digital Subscriber Line). היינו בדיקת מודמים ומכשירים אחרים המעבירים מידע באמצעות קווי טלפון.

רדט, חברה פרטית מקבוצת רדט בבעלות מר ישראל אדיר, עוסקת בשיווק ציוד ומערכות בדיקה לתעשיית האלקטרוניקה, לשימושן של חברות היי-טק העוסקות בפיתוח ציוד אלקטרוני או ציוד תקשורת (להלן: "**ציוד בדיקה**"). החברה קשורה במספר הסכמי בלעדיות מול ספקיות בינלאומיות, ומשווקת, בבלעדיות, את ציוד הבדיקה המיוצר על-ידי ADT, TAS ו-ZARAK⁷ מקבוצת ספירנט.

בינת, חברה פרטית מקבוצת רד-בינת בבעלות האחים יהודה וזוהר זיסאפל,⁸ עוסקת אף היא בשיווק ציוד בדיקה, מדידה ואנליזה ומתמחה בציוד בדיקה עבור שוק התקשורת ובמתן שירותי ייעוץ תמיכה והדרכה בשוק זה. החברה קשורה במספר הסכמי בלעדיות מול ספקיות בינלאומיות, ומשווקת, בבלעדיות, את ציוד הבדיקה המיוצר על ידי NTS מקבוצת ספירנט.

3. השוק הרלוואנטי

הצדדים לבקשה שבפניי עוסקים בשיווק ציוד טכני המשמש לעריכת בדיקות של מוצרי אלקטרוניקה שונים. הלקוחות בשוק זה הן חברות העוסקות בפיתוח, ייצור ושיווק מוצרי היי-טק הנזקקות לעריכת בדיקות אימות לשם בחינת קיומה של התאמה בין הביצוע המתוכנן של מוצריהן לבין הביצוע בפועל. בדיקות אלה נערכות בכל שלב ושלב בתהליך פיתוח המוצר או השירות והכרחיות על מנת להבטיח לחברה פיתוח מוצלח התואם את מטרת עריכתו.

תחום ציוד הבדיקה הינו רחב ומגוון ומן הראוי להפריד בו בין ציוד בדיקה סטנדרטי לבין ציוד בדיקה ייחודי: **ציוד בדיקה סטנדרטי** הוא ציוד היכול לשמש לבדיקת מגוון תחומים ואיננו מתמקד בתחום מצומצם ומוגדר. בשוק זה נקל להצביע על מספר רב של מתחרים שכן הבדיקות הנדרשות הן בסיסיות ובלתי מורכבות, והתחליפיות בין מכשירי הבדיקה גדולה. **ציוד הבדיקה הייחודי** הוא ציוד היכול לשמש לבדיקת מטרה תחומה, מוגדרת וצרה יותר. בציוד הייחודי קשה לתחום את המתחרים השונים שכן אין הדבר פשוט ומובן כי ציוד בדיקה ייחודי אחד יהווה תחליף מלא לציוד בדיקה ייחודי אחר. להבדלים הקיימים בין סוגי הציוד השונים משקל רב בבחירת ציוד הבדיקה על-ידי הלקוח.

רדט ובינת עוסקות בשיווק ציוד בדיקה לשוק התקשורת המאופיין במוצרים מורכבים הטעונים בדיקות מוגדרות ותחומות באמצעות ציוד ייחודי.

ציוד הבדיקה הוא ציוד מדף, והתאמת הציוד למוצר הנבדק מחייב עריכת סינכרוניזציה בין הדרישות והקריטריונים הספציפיים של המוצר הנבדק לבין התכונות המאפיינות את מגוון ציודי הבדיקה השונים.

4. ההסכם

כיום מפיצה ספירנט את מוצריה בשוק הישראלי באמצעות רדט ובאמצעות בינת, בנפרד, כאשר כל אחת מהן מפיצה חלק ממוצרי ספירנט באופן בלעדי.

⁷ ZARAK – סימולציות לציוד הבודק עומס שיחות טלפון.

⁸ קבוצת רד-בינת כוללת אשכול של 25 חברות הפועלות באופן עצמאי, המפתחות, מייצרות ומשווקות פתרונות מגוונים בתעשיית הרישיות והטלקומוניקציה. חלק מן החברות נסחרות בבורסת NASDAQ כאשר חלקן האחר בבעלות פרטית. בקבוצת רד-בינת פועלת רק חברת RADOM בתחום ציוד הבדיקה הידני, והיא מיוצגת ע"י בינת אלקטרוניקה.

על-פי מידע שמסרו הצדדים לרשות ההגבלים העסקיים, בראשית שנת 2000 הודיעה ספירנט למפיצותיה בישראל (רדט ובינת) כי ברצונה להפיץ מוצריה בישראל באמצעות גורם אחד וכי מעוניינת בשיתוף פעולה בין רדט לבין בינת בהקשר זה. שיתוף פעולה זה, כך נמסר, יזכה את הצדדים למיזם גם בהפצת מוצרי DLS בישראל. לפיכך נקשרו הצדדים בהסכם שיתוף פעולה ביניהם אשר הובא בפניי.

בבסיס ההסכם מונחות מספר מטרות, ביניהן: הרצון לשימור הלקוחות הקיימים של ספירנט בישראל, הרצון לשימור כוח האדם בעל המיומנות והידע הנוגעים למוצרי ספירנט ברדט ובינת, וכן שאיפה עסקית להכפלת מאמצי המכירות וכפועל יוצא מכך – הגדלת היקפיהן.

בהתאם לתכנית הפעולה של הצדדים, ספירנט תמנה את רדט ואת בינת למפיצות הבלעדיות בישראל של כל מוצריה, לרבות מוצרים של חברות נוספות אשר תתמזגנה עמה בעתיד. פעולות השיווק של המיזם⁹ תמומנה על-ידי ספירנט, רדט ובינת בהתאם לחלוקה שנקבעה בהסכם, ורווחי המיזם יחולקו בין רדט לבינת באופן הנותן ביטוי להיקף המכירות והרווח הגולמי שכל חברה תורמת. נציגי בינת ונציגי רדט במיזם ימשיכו להיות עובדי בינת או עובדי רדט בהתאמה כאשר כמות כוח האדם שתקצנה החברות למיזם תהיה ביחס ישר (איכותי וכמותי) למכירותיהן במיזם.

תקופת ההסכם היא לשנתיים אולם בחלוף שנים עשר חודשים מתחילת הפעלת המיזם, תשקולנה בינת ורדט אפשרות להקמת חברה משותפת או למיזוג ביניהן, כאשר כל תקופת המיזם בכללותה מהווה, לתפיסתם של הצדדים, תקופת ביניים לקראת הכרעה זו.

כחלק משלב הביניים, בינת תרכז את פעילות הרכש מ-NTS ורדט מ-TAS, ADT ו-DLS, כל עוד הפרדה זו תתאפשר על-ידי ספירנט,¹⁰ והפצת מוצרי DLS תיעשה על-ידי המיזם. לקוחות קיימים של בינת ורדט, אשר רכשו מאלה האחרונות את מוצרי ספירנט עובר למיזם, ימשיכו לרכוש את מוצרי ספירנט באמצעות אותו צד. עם זאת, לקוח קיים אשר ידרוש לרכוש מהמפיץ שלו במיזם את מוצרי ספירנט שהזמין באמצעות הצד האחר למיזם, יהיה רשאי לעשות זאת בתאום עם מנהל המיזם ובהסכמתו בכתב לכל מקרה ומקרה בנפרד. לקוח חדש אשר פנה ביוזמתו לרדט או לבינת, יטופל על ידי החברה אליה פנה ויהפוך ללקוח שלה כאשר אם פנה הלקוח בו זמנית לרדט ולבינת לשם קבלת הצעת מחיר – יטופל בהתאם למפתח חלוקה אלפביתי, כאשר הצדדים למיזם מתחייבים לגלות בפני לקוחותיהם את קיומו של המיזם המשותף.¹¹ הסכם המיזם איננו מונע

מהצדדים לו להמשיך ולמכור מוצרים שאינם מוצרי ספירנט, הן ללקוחות קיימים והן ללקוחות חדשים.

5. הכבילות

בהסכם שהוצג בפנינו נכללו מספר כבילות, אשר ביחס אליהן נתבקש הפטור. עם זאת, וכפי שיפורט להלן, חלק מן הכבילות לקו בחוסר סבירות ולא עלו בקנה אחד עם אמות המידה

⁹ פעולות אלה יכללו פרסום חודשי, סמינריונים ללקוחות חדשים, ישיבות משתמשים ומרכז מידע.

¹⁰ בינת תסייע בהכשרת נציגי רדט למכירה ולתמיכה במוצרי NTS ורדט תסייע בהכשרת נציגי בינת למכירה ולתמיכה במוצרי TAS ו-ADT.

¹¹ למנהל המיזם, בתאום עם מנכ"לי החברות, יש רשות לסטות ממפתח השיווק בהתאם לשיקולים מנחים שנקבעו בהסכם. עבודת מכירה ושיווק שיזום המיזם לצורך גיוס לקוחות חדשים יתחלקו בין צדדי המיזם בהתאם למפתח האלפביתי.

המקובלות בתחום ההגבלים העסקיים ומשום כך נוסחן שונה על ידינו, בהסכמת הצדדים, ומבנה הכבילות נותר כמפורט להלן:

- **אי תחרות:** במשך תקופת המיזם, הצדדים מתחייבים שלא להקים כל גוף אחר אשר יפיץ את מוצרי ספירנט המופצים בפועל במסגרת המיזם.
- **פיצוי מוסכם:** בינת ורדט מסכימות כי אם תבחר ספירנט באחת מהן למפצתה הבלעדית בישראל, תשלם החברה הנבחרת לחברה האחרת (להלן: "**החברה היוצאת**") עמלות בהתאם לקבוע בנספח להסכם המיזם.¹²
- כל חברה חדשה אשר תרכש על-ידי ספירנט תשולב להסכם המיזם אם ספירנט תאשר זאת.¹³
- לקוח קיים אשר ידרוש לרכוש את מוצרי ספירנט באמצעות הצד השני למיזם, יהיה רשאי לעשות זאת רק בתאום עם מנהל המיזם ובהסכמתו בכתב לכל מקרה ומקרה בנפרד.
- הצדדים למיזם ימנעו מהעברת מידע הנוגע לעלויות, מכירות, רווחיות או תמחור שאינם קשורים בהסכם וכן ימנעו מהעברת מידע שאינו נחוץ לשם ביצוע ההסכם.

6. השפעת ההסכם על התחרות

ההסכם שבפנינו עניינו בשיווק משותף של מוצרי ספירנט באמצעות שתי חברות ישראליות – רדט ובינת. מן החומר שהובא בפנינו במסגרת בחינת בקשת הפטור עולה כי ספירנט קיבלה החלטה לשווק את מוצריה כחטיבה אחת בישראל, תוך מתן עדיפות לשיווק באמצעות רדט ובינת יחדיו.¹⁴ לפיכך, ובהעדר מעמד דומיננטי למוצרי ספירנט, עיקר בחינת ההסכם מתמקדת בהשפעה האפשרית של הסכם המיזם המשותף על התחרות הקיימת בין רדט לבין בינת. כפי שפורט בהרחבה לעיל, הן רדט והן בינת עוסקות בשיווק ציוד בדיקה לשוק התקשורת.¹⁵ שוק זה מאופיין במוצרים מורכבים הטעונים בדיקות מוגדרות ותחומות באמצעות ציוד ייחודי. היות וציוד בדיקה ייחודי משמש לבדיקת מטרה מוגדרת ותחומה, ומאחר וקשה עד מאד להצביע על תחליפיות בין ציודי בדיקה ייחודיים שונים, קשה יהיה גם להצביע נקודתית על תחרות בין הצדדים לפטור. משום כך, בחינת השפעת ההסכם על התחרות מחייבת הסתכלות על תחומי חפיפה כלליים אשר במסגרתם פועלות שתי החברות (להלן: "**תחומי החפיפה**"). אף תחומי חפיפה אלה אינם מגדירים את התחרות בין הצדדים באופן מדויק שכן קשת המוצרים הנכללים בכל תחום ותחום רחבה, וכאמור – מרבית המוצרים בתחום התקשורת טעונים בדיקה ספציפית וייחודית. אף את תחומי החפיפה בפעילויות החברות ניתן לחלק לציוד בדיקה סטנדרטי ולציוד בדיקה ייחודי, כדלקמן: בציוד הבדיקה הסטנדרטי פועלות שתי החברות בשיווק סקופים¹⁶ ובשיווק ציוד

¹² תשלום העמלות לחברה היוצאת יחושב מתוך הרווח הגולמי שיתקבל ממכירת אתם מוצרים שהופצו, עובר למיזם, באמצעות החברה היוצאת. הסעיף מונע מהחברה היוצאת זכות תביעה כלפי הזוכה או כלפי ספירנט, אף אם נגרמו לה הוצאות ונזקים כספיים. סעיף זה יכול ויחול בתום תקופת המיזם.

¹³ בכפוף לתנאי שנקבע בסיפא לפטור זה לפיו כל הרחבת שיתוף הפעולה בין הצדדים טעונה אישור נפרד מהממונה.

¹⁴ מן החומר שבפנינו עולה כי באם השיווק המשותף לא יעלה יפה, יימצא משווק אחר אשר ישווק המוצרים כחטיבה אחת.

¹⁵ בינת מתמקדת בעיקר בשוק זה בעוד רדט עוסקת במגוון תחומים נוספים.

בדיקה מעבדתית.¹⁷ בציוד הבדיקה הייחודי פועלות שתי החברות בשיווק נתחי פרוטוקולים,¹⁸ ציוד בדיקה לרשתות,¹⁹ בדיקת איכות קול²⁰ ובדיקת ציוד תקשורת.²¹ חרף קיומה של חפיפה בפעילות הצדדים, לא ניכר כי מתן פטור להסכם ישפיע על התחרות בשוק ציוד הבדיקה בתחום התקשורת. משיחות עם המתחרים, עם הצדדים ועם לקוחות עולה כי מוצרי רדט ובינת, אף אם הם משמשים לתחומים זהים, לרוב אינם תחליפיים אחד לשני. נוסף על כך, בשוק קיימים מספר רב של מתחרים כאשר המשמעותיים שבהם הם אגילנט טכנולוגיות (ישראל) בע"מ, ניו אפליקום אלקטרוניקה בע"מ, אי. אי. אס. תעשיות אלקטרוניקה בע"מ ו-T & BT טכנולוגיות ותקשורת בע"מ.

כחלק מהקמת ומהפעלת מיזם משותף זה, כבלו הצדדים עצמם בתניות שונות הנלוות להקמת מיזם משותף מסוג זה, ואשר, לפי הטענה, העדרן ירוקן מתוכן את ההגיון הכלכלי שבבסיס העסקה. הכבילות שבהסכם חיוניות ונחוצות לעצם מימוש עיקרו של ההסדר, ובאות להבטיח ניהול פעילות עסקית תקינה במסגרת מיזם משותף בין שתי חברות עצמאיות ולפיכך אינן מקימות חשש משמעותי לפגיעה בתחרות.

סעיף הפיצוי המוסכם נועד לקבוע מנגנון פיצוי, מוסכם מראש, שכל מטרתו פיצוי החברה היוצאת בגין מאמציה בבניית מוניטין ושוק לקוחות בישראל, כמו גם חשיפת אסטרטגיות מכירה ומידע, באותם מוצרים שהופצו על-ידה עובר למיזם. הסעיף נועד ליצור הגנה מפני Free Riding של החברה הזוכה, ובנסיבות העניין הוא נלווה למיזם ומהווה חלק מההגיון הכלכלי שבבסיס העסקה.²² יחד עם זאת, ראיתי לנכון לתחום את סעיף אי התחרות בזמן, כך שיחול אך במשך תקופת המיזם, ואף אם יופעל סעיף הפיצוי המוסכם - תהיינה החברות חופשיות להתחרות האחת ברעותה.

בנוסחו המקורי כלל ההסכם כבילה לפיה הצדדים למיזם יפעלו ככל שביכולתם למניעת הקמת ישות אחרת להפצת מוצרי ספירנט בישראל. כבילה זו, בנוסחה המקורי, מהווה כבילה עירומה הלוקה בחוסר סבירות ואיננה עולה בקנה אחד עם אמות המידה המקובלות בתחום ההגבלים

---

¹⁶ **סקופים:** מכשירים המודדים אותות חשמליים באופן אלקטרוני תוך הצגת גרף עוצמה או תנודות על ציר זמן. מדובר בבדיקה בסיסית ביותר באלקטרוניקה הממחישה עוצמה או כיוון של סיגנל מסויים על גבי מסך. ציוד זה משמש מעבדות העוסקות בתחזוקה, כיוול, פיתוח או ייצור של ציוד אלקטרוני.

¹⁷ **ציוד בדיקה מעבדתי:** ציוד המודד ערכים חשמליים של מתח, זרם והתנגדות. הציוד משמש מעבדות העוסקות בתחזוקה, כיוול, פיתוח או ייצור של ציוד אלקטרוני.

¹⁸ **נתחי פרוטוקולים:** פרוטוקול הוא תוכנה המגדירה שפה של כללים ופקודות לפיה מפתחים מוצרים, לרבות מוצרי תקשורת. חברות המפתחות ציוד תקשורת וחברות המספקות תחזוקה לרשתות עושות שימוש בפרוטוקולים שונים המשמשים להעברת נתונים. רדט ובינת מפיצות נתחים שהם מכשירים חשמליים המיועדים לניתוח פרוטוקולים של מוצרי תקשורת. הנתח למעשה בוחן אם השדרים העוברים בציודי התקשורת השונים מועברים בהתאם להנחיות ולכללי הפרוטוקול. הנתח נותן ביטוי גם לתקלות שונות בהעברת הנתונים בפרוטוקולים. למעשה כל חברה משווקת מכשיר היכול לשמש לבדיקת פרוטוקול מסוג מוגדר ותחום כאשר בשוליים ניתן למצוא חפיפה.

¹⁹ **ציוד בדיקה לרשתות:** ציוד המיועד לבדיקת תשתיות כבלים ורשתות תקשורת של מחשבים. למעשה הבדיקה בוחנת אם האפליקציות השונות המועברות על גבי רשת התקשורת עוברות כנדרש. ציוד זה מיועד ליחידות מחשב במפעלים.

²⁰ **בדיקת איכות קול:** ציוד המיועד לבדיקת איכות השמע המועבר בתווך טלפוני באמצעות קודים מסויימים. הציוד משמש חברות העוסקות בהעברת קול על גבי רשתות מחשבים או באמצעות קווי טלפוניה.

²¹ **בדיקת ציוד תקשורת:** ציוד המשמש לבדיקה של פרמטרים פיסיקליים של התווך באמצעותו מועברים אותות תקשורתיים. בין היתר משמש הציוד לאיתור שגיאות בתווך ההעברה, בעוצמה ובניחות. ציוד זה משמש לבדיקת ביצועים לאורך זמן. סוגי הציוד השונים גם יוצרים גרציות וסימולציות של סביבות תקשורת לשם בדיקת עמידות הציוד (כך למשל ניתן ליצור סימולציות של עומס על מרכזיה וכד').

²² פיצוי בדמות תשלומי עמלות אומד באופן מדוייק יותר את הסכום המגיע לחברה היוצאת שכן סכום קבוע ומוגדר מראש יכול ולא יסקף את מצב השוק ביום תשלום הפיצוי.

העסקיים. לכבילה זו אין כל בסיס בהגנה על המיזם המשותף ומשום כך פגיעתה בתחרות עולה על הנדרש.²³

7. סוף דבר

לאחר שנועצתי בועדה לפטורים ולמיזוגים, ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים ולהעניק את הפטור המבוקש, בכפוף לתנאים אלה:

1. כל הרחבה בשיתוף הפעולה בין הצדדים תהא טעונה אישור נפרד מן הממונה.
2. הצדדים יציינו על גבי המסמכים הרשומים שלהם (לרבות הצעות מחיר) כי הינם פועלים במסגרת של שיתוף פעולה בין החברות בינת ורדט.
3. פטור זה יהווה חלק בלתי נפרד מהסכם המיזם, והוראותיו יגברו על הוראות הסכם המיזם.

תוקפו של פטור זה לשנתיים מיום מתן החלטתי זו.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק ההגבלים העסקיים נתונה החלטתי זו לערר בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל עליו ניתן הפטור.

דרור שטרום, עו"ד

הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, ז' בניסן התשס"ב
20 במרץ 2002

---

²³סעיף אי התחרות המופיע בפרק הכבילות מהווה ניסוחו החדש של סעיף זה, הכולל בחובו אף את סעיף 5 להסכם המקורי – ומכאן כי דינו של סעיף 5 להתבטל.